

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

640.24

Hely

Idő

"1926"

Személy

Szerző:

Kun Andor

Cím:

Megnyílik ismét a százéves
pesti kávéház

Forrás:

Magyar Hírlap

Bp.
(Hely)

1926. 7. 23.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Megnyílik ismét a százéves pesti kávéház

A belső Lipótváros öreg patriciusai álmélkodva olvassák a Zrinyi ucca és Bálvány ucca sarkán a felírást, hogy:

Júliusban ismét megnyílik
a Mocca-kávéház.

Csóválják a fejüket... ej, ej visszatérnek talán a régi, jó idők... avagy talán ez a Mocca nem is lesz az igazi, régi Mocca... hiszen az, ami elmúlt, többé vissza nem jő és mit is keresne a régi Mocca a mai megváltozott, elvetélt, feleivás világban?!

Száz kerek esztendeig élt, — sőt a maga öreges tempója szerint virult is, — azon a helyen a Mocca és ezalatt a száz év alatt alig is változott. Hiába hozták be a mai világ kávéházi uzsonna-vacsoráját, hiába lett divatos egy időben Budapest majdnem minden kávéházában a zene, a Mocca minden istendáldotta este nyolc órakor becukott, az ő vendégei nem vacsoráznak, lumpolni jártak oda, hanem csöndes ebédutáni feketére, teferferére és vacsora utáni kaláberre, amit zsidósnak hívtak egy darabig, azután felsősnek, hogy a végén mint alsós figurázza agyon magát.

Jósi, aki negyvenkét évig volt itt főúr, ki tudja, hogy Germicz volt a vezetékneve, és Pista, aki harminckilenc esztendeig hordta itt a feketét, név szerint ismert minden vendéget a környék nagykereskedőitől Wodianer báró úr és Herman tanár úr ömeltóságáig.

És így élt ez a százszentendős kávéház: csukott nyolc órakor vagy három évvel ezelőttig, amikor is utolsó tulajdonosa — Wagner Vilmos — becukott, hogy a tőzsdekonjunktúra idején, mint annyi kávéház, ez is üzletlé alakuljon át s a konjunktúra összeomlásakor — most ismét Mocca-kávéházzá formálódjon vissza a legősibb fővárosi kávé-dinasztia, a Gebauerék jóvoltából — egy Gebauer-vő, Kovács volt százados ugyanis a halottából újra-éledő, százéves Mocca új tulajdonosa.

A Mocca hosszú ideig a lisztkereskedők kávéháza volt. Liszt-börze. Aminthogy régen nem alakultak ok nélkül, eszmei vagy közgazdasági magasabb cél nélkül kávéházak sem. A Venétia a fások kávéháza volt: fabörze. A Debrecen a vásári kepecsek kávéháza volt. Az István főhercegbe jártak a tudósok, az akadémikusok még Gyulai Pál, Szily Kálmán vezetése alatt. A Wassermannba a facér kereskedőségek. A Kávéforrásba — amelynek hosszúkás cégéjén a festett bőség szarujából ömlött a barna lé és egy törpe merte óriási korsóval — írók jártak, Rákosi Jenőék, Dóczyék, a Márkus-fiúk, Toldy Pista, Ágai, Dalmady.

A Kammon is bohémánya volt, éppen úgy, mint a Fiume, ahol az öreg Steuer legkedveltebb vendégei Tóth Béla, Barna Dóri, Rákosi Viktor voltak. A Pannoniában tanyázott az ifjú gentry Ráth Karsai vezérlete alatt, akivel az történt meg, hogy kijelentette: *pojon vágja az első cilinderes embert, aki véletlenül a kávéházba lép.* Szerencsétlenségére az első cilinderes emebr egy hírhedt díjbirkózó volt, — elképzelt, hogy milyen szomorúan végződött a „vicc” Ráth Karsira.

Voltak máshíru kávéházak is. A Némai híres Török Császár-kávéháza, amelyik háromszáz esztendeig állott fenn. Előbb csak török kávémérő bolt volt s az idő divatja alakította kávéházzá. A Régi posta uccában állott ez s mert akkor erre felé volt a marhavásártér, gazdag marhakereskedők jártak ide és olyan hatalmasan pusztították itt őket a hamisjáté-

kosok, hogy ez nyílt botrány volt. Csak a rendőrség nem vette észre, hiszen a hírhedt Thaisz rendőrkapitány tisztjel, „pölgári biztosai” — így hívták akkoriban a detektíveket — maguk is osztottak nemcsak a hamisjátékosokkal, de a gyilkosokkal, betörőkkel, tolvajokkal is a koncon. Ideszökött akkortájt a világ minden címeres gazembere, mert egy pár forintért békét hagyott itt nekik a rendőrség.

A Török Császárban kezdte meg pályafutását egy francia szélhámos — *marquis Villere*

— is, aki divattá tette Budapesten a makának nevezett hazárdjátékot és miután megszedte magát, egyik finanszírozója lett a gyönyörű erzsébetteri kioszk-kávéháznak, — a Thaisz-korszak után zsuppolták ki, mint gazdag embert.

Híres kávéház volt a Király uccában a Postpischl Budapest legerősebb birkozója volt. *rablőgyilkosok és rendőr-cinkosai.* Ez a Postpischl Budapest legerősebb birkozója volt. A régi híres Circus Sarazoniban ő teremtette földhöz a legveszettebb szerencsen, török, muszak, arab, hindu birkozókat is. Kávéházát azonban egy szép napon bezárták. Az történt ugyanis, hogy az Országút (ma Vilmos császár út) egyik üzletéből, a Landauer későbbi képviselő üzletéből eltűnt a Wertheim-szekrény. Jóságára találták meg feltörye a mai Lipót

kőrúton, ahol akkor még vadkacsára vadásztak. Kiderült, hogy Postpischl kávé úr — ez a förtelmes erejű vasgyűrő — vitte el éjszakának idején a vállán. Lecsukták, kávéházából pedig kifüstölték a hozzá hasonló vendégsereget.

A zengeráj-kávéházaknak volt akkortájt divatja. A Diana-szalónnak, a Berger Mácsi pincéjének. A Blaue Katzknak. Majd a női zenekaroknak csinált divatot Schön az Andrássy út és Szerencsen ucca sarkán, mint úttörő.

Feltűnően szép kávéház volt a Somossy é a Bazilika mellett, 25.000 forintba került csak a berendezése. S amint úttörő volt ebben Somossy, azonképpen nemcsak nálunk, de az egész világon ő az igazi nemzetközi orfeum megalapítója is, hiszen addig csak zengerájok, varieték voltak, amikor Somossy megcsinálta Budapesten, a Nagymező uccában az orfeumot, — ez volt a világ első nagyarányú és pompázatos orfeuma.

Ebben a társaságban tudott egyszerű, zenétlen, nyolc órakor záró lenni száz évig a Mocca, vajjon hogy fogja megállani a helyét most, amikor olyan más a világ?!

Kun Andor.

háziyomda 1923